

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT

Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani,
Gradišče 17/I. — Št. telef. 552. — Štev. računa
pri esk. uradu 11.953. — Dopisi se ne vračajo.
Plača in teži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto

Licealna knjižnica,
Ljubljana

zemlje SHS:

K 150—
80—
45—
15—

Leto IV.

Ljubljana, 12. februarja 1921.

Štev. 12.

VSEBINA: Razprave gospodarskega sveta.
Beograd. — Pregled neposrednih davkov.
— Varstvo industrijske lastnine. — Iz-
voz in uvoz. — Narodno-gospodarske
zadeve. — Izpremembe protokolacij v
trgovskem registru. — Razno. — Tržna
poročila. — Borza.

Razprave gospodar- skega sveta.

(Nadaljevanje.)

K ekspoziciji inž. S. Jelića se je razvila obširna debata, katere so se udeležili delegati skoro vseh korporacij. Izmed slovenskih delegatov je povdarjal g. inž. Suklje potrebo zvezne dranske tarife, potrebo revizije klasifikacije blaga in otvoritve prometa preko Jesenic in Labuda. Zastopnik trgovske zbornice g. Mohorič je opozoril, da stoji v Dravljah še cela vrsta nepopravljenih lokomotiv, katerih poprava bi se večinoma lahko izvedla v domačih tovarnah, ako bi bili za to dovoljeni potrebni krediti. Opozorjal je na to, da naj bi ministrstvo skušalo dobiti sedaj iz Avstrije naturalno odškodnino v inventarju železniških delavnic in gradbenih ravnotejstev, katere nam primanjkujejo. Povdarjal je, da se jadranska tarifa ne sme obnoviti v predvojni obliki, katera je favorizirala samo Dunaj in Pešto, nas pa smatrala za prehodno brezpomembno provincijo. Sedaj si ne smemo več dati diktirati tarifne politike od Dunaja, marveč se mora pri sestavi jadranske tarife vpoštevati naše tarifno-politične momente, posebno z ozirom na konkurenco Avstrije. Prosil je tudi, da bi se skrajšal na polovico dodatni dobavni rok, katerega je skrajšala cela Avstrija, katere prometni položaj je vsled pomanjkanja premoga mnogo bolj prekeren in kritičen kot naš. Dalje je izrazil željo, da bi se projekt za revizijo tarif poslal tudi zbornicam v izjavo, ter da bi se za promet preko Avstrije eksponiralo zastopnike naših železnice po vzoru češke republike in, da bi se vpeljala v okolici mest za bližnji promet kilometrska tarifa. Nato je opozoril še na nevarnost carinskih agentov za carinsko službo ter zahteval, da se jim maksimira tarifa za deklariranje, ter da se pospeši otvoritev prometa Špilje-Radgona. Konečno je povdarjal važnost organizacije obračunske službe pri ministrstvu, da se more začeti misliti na vzpostavitev zveznih tarif. Glede posameznih predmetov in industrij je nato predložil posebno spomenico za znižanje voznin za surovine in obratne predmete.

Referat k izpremembam in dopolnitvam izvozne in uvozne carinske tarife je podal na drugi seji načelnik inž. Mil M. Savić, ki je že v uvodu naglasil, da je vsled razvoja cen nastala potreba znižanja izvozne carine, da se omogoči izvoz predmetov, katerih cena je na svetovnem trgu padla. Izvozna carina je bilo fiskalno sredstvo, ki ni v miru nikdar obstajalo in katerega se je poslužila vlada, da dobi sredstva za kritje svojih izdatkov s tem, da obdavi ogromne konjunkturalne dobičke izvoznikov. Uvozne carine poprej ni kazalo zvišati, ker so bile po vojni trgovine prazne in je ljudstvo potrebovalo za obnovo velike množine blaga, orodja in drugega inventarja. Nizka uvozna carina ni bila dosedaj niti trgovini, niti obrti in industriji na škodo, ker so vse zaloge sproti prodali. Sedaj se je situacija spremenila, trgovina ima precejšnje

zaloge, prebivalstvo je z najpotrebnejšim blagom preskrbljeno, medtem ko naša industrija trpi pod močno konkurenco inozemske, posebno avstrijske industrije.

K ekspoziciji se je razvila zelo obširna generalna debata o izvozu in izvoznih carinah, o izvoznih prepovedih in njih vplivu na razvoj cen. Debata je imela znak razrednega egoizma in izključnosti, ker so agrarji pledirali prost izvoz vseh pridelkov, industrialci pa prepoved izvoza predmetov, katere rabi domača industrija kot surovino za izdelovanje. Predsednik industrijske komore v Beogradu J. Bailoni je kritiziral, da se pri dosedanji tarifi ni dovolj ščitilo mlinske industrije, ker se je dovoljevalo izvoz pšenice v zrnu. Predsednik trgovske zbornice g. Aleksander iz Zagreba je predlagal predvsem, da se naj izdela zakon o zaščiti domače industrije, da se spravi v neredbo gotova kontinuiteta, da se režim carine in trgovske politike ne bo menjaval preko noči, da se mora prepustiti regulaciji med konjunkturami in ne dovoliti naredb, kakor jih izdeluje ministrstvo za socialno politiko, po katerih se ne sme zmanjšati delavskih plač. Kot glavni predpogoj za zboljšanje položaja naše trgovine in industrije smatra ureditev prometa. Konečno omenja kvarnost početja ter institucije carinskih agentov in škode, ki jih povzroča carinska administracija. Izjavlja se za svoboden izvoz vseh industrijskih predmetov. V imenu agrarcev je podal jako obširno izjavo tajnik hrvaško-slavonskega gospodarskega društva dr. Frangeš. Navedel je statistične podatke, da so poljedelci zaradi prohibitivnih carin na izvoz agrarnih produktov trpeli veliko škodo, katero ceni samo pri koruzi na 3 milijarde kron. (Dalje prih.)

Beograd.

Naša prestolnica ima zemljepisno in prometno lego, ki ji jamči najsijajnejšo bodočnost in razvoj. Leži ob izlivu Save v Donavo in ima že sedaj nad 1 km dolgo pristanišče ob Savi. Prostor med Savo in Donavo je močvirjen in glavna naloga bodočnosti bo asanacija donavskega obrežja. Tam se lahko razvije veliko moderno pristanišče za rečno plovidbo, delavnice in tovarne, ki so navezane na vodni promet. Iz beograjskega pristanišča je dostopna po ceni vodni cesti Savi cela Hrvatska do Siska, severni rob Bosne, cela Madžarska, del Čehoslovaške obale z glavnim pristaniščem v Bratislavi, Avstrija in Bavarska do Deggendorfa in Regensburga, dalje po Donavi navzdol cela rumunska in bolgarska donavska obala ter Černo morje. Sedaj leži v bližini Beograda nad 700 deloma defektnih vlečnjakov z remorkerji, ki so v stanju izvozi lemo iz naše kraljevine nad 16.000 vagonov. Pristaniščni del Beograda je vsled vojne in bombardiranja največ trpel. Skoro vsa skladišča, mlini, tovarne in naprave so porušene in interesantno je, da še sedaj, po dveh letih nikdo ničesar ne gradi.

Kljub eksorbitantnim najemninarjem se v Beogradu pri vsem pomanjkanju stenojanj in lokalov nič ne zida in le malo popravlja. Gradi se le univerza, povečava monopolna uprava, vojno ministrstvo, opera, nova skupščina, izmed privatnih stavb pa podružnica praške kreditne banke. Najemnine za stano-

vanja so direktno bajeslovne za naše pojme. Za sobo v hotelu se plača 40 dinarjev na dan, za privatno sobo nad 300 dinarjev, za stanovanje dveh sob s kuhinjo od 600 do 1000 dinarjev mesečno. Ni čuda, da se vsak slovenski uradnik boji biti prestavljen v Beograd in da oni, ki so bili tam prvotno, drug za drugim proletarizirani zapuščajo metropolo. Od 60 uradnikov in referentov ministrstev jih je morda še petina tam in tudi ti čakajo, da bi mogli skoro iz Beograda, kjer z mesečno plačo 1000 do 1600 dinarjev ne morejo shajati. Vsled odhoda slovenskih referentov in poznavalcev naših razmer nas je zadela velika škoda, toda za beograjsko uradniško vprašanje se nikdo ne zanima. Beograd sploh ne pozna prečanskega vprašanja konzumenta in se tudi po komunistični zmagi pri občinskih volitvah ni dal prepričati, kaj je vzrok nezadovoljstvu.

Beograd, ki leži v sredi naših najbogatejših pokrajin, nasproti Bačke in Banata, ima danes še enkrat tako draga živila kot na primer Ljubljana. Vino, ki je v okolici Beograda po 4 dinarje, stane v Beogradu 10 din. Te draginje je deloma kriva slaba organizacija prevoza in prekupna trgovina v Beogradu, ki ne pozna naših določb »o dopustnem trgovskem dobičku«. Kmalu po prevratu so uvideli inteligentnejši prečanski trgovci trgovski pomen Beograda in se začeli v velikem številu zanimati za pridobitev lokalov v mestu. Tekom leta 1919 je po podatkih trgovske zbornice 1500 prečanskih tvrdk odprlo svoje lokale v Beogradu. Slovenci smo bili tudi to pot kratkovidni in imamo še danes nasejane le kake tri ali štiri obrtnike v glavnem mestu. Izmed naših bank ima Jadranska tam podružnico, Kreditna banka pa zastopstvo pri Gradjanski banki. Zahodno predmestje Beograda, Čukarica ima precejšno industrijo, tudi vzhodni del z klavnico in opekarnami se bo izdustrijsko razvil. Glavne ulice so moderno začrtane in opremljene, ilak je povečini že popravljen, le poprava kabljev in drugih naprav je bolj počasna. Asanacija in regulacija ozkih postranskih ulic, kjer se nahajajo po večini še primitivno zidane pritlične hišice, bo dala še mnogo dela. Velika ovira prometa je strm klanc iz pristanišča v gornji glavni del mesta, kjer se nahajajo prvi hoteli, osrednji uradi, borza in bančna četrt. Moderne modne trgovine glavnih ulic, kakor tudi nizke, tesne kramarije v predmestjih so bogato založene z najrazličnejšim blagom; posebno luksuz in pozamentarija sta v izložbah in na promenači bogato zastopana in se groteskno kontrastirata proti delavskemu stanu, ki je po večini še v vojaških oblekah in kmetom iz okolice, oblečenim v težko domače sukno ter raztrganim ciganom in Arnavtom, ki se posamič pojavljajo po ulicah. Velik del trgovine in bank je v rokah španjolskih židov in cincarjev, ki so se preselili iz Grške in se dali v Srbiji naturalizirati.

Enako kot trgovina, ni tudi naša industrija v Beogradu zastopana. Par naših tovarnen ima kupčijske zveze z posameznimi tvrdkami, katerim daje v komisijo svoje izdelke. Lastne pisarne pa dosedaj še ni otvorila nobena družba iz Slovenije v Beogradu, dasi bi to bilo zanj izrednega pomena, ne samo

v trgovskem oziru, marveč tudi radi neposrednega stika z centralnimi uradi, radi javnih dobav, nakupa surovin, demobilizacijskega blaga in tujiskega prometa. More se reči, da so z odlašanjem že pravi moment zamudili in, da so jih prehiteli inozemske in hrvaške tvrdke.

Naše tovarne in trgovine vzdržujejo še vedno edino svoje filijalke v Trstu, na Dunaju in Gradcu in nočejo uvideti prednosti in potrebe nove orientacije. Zastopstva v sedanjem inozemstvu so brezdvomno praktičnega pomena za naše družbe in zato bi kazalo, da jih ne opustijo. Nikakor pa ta zastopstva ne smejo igrati nekdanje vloge, ki jih je orijentirala le na Trst in Dunaj. Zato bi bilo želeli, da se ta naša stara mentaliteta že enkrat preneha in se naše tvrdke začnejo zanimati za reprezentance in podružnice v naši prestolici, ki se bo v najkrajšem času razvila v moderno velemesto in bo središče naše trgovine.

Pregled neposrednih davkov.

I.

Zadnji čas čujemo dan na dan pri-
tožbe, da so davkoplačevalci zgubili že
vsak pregled, kake davke da imamo
in koliko da znašajo davki, doklade in
važni pribitki.

Za naše gospodarstvo bi pa bilo
velike važnosti, da je vsakdo vsaj v glav-
nih potezah o teh vprašanjih orijentiran.

Radi tega priobčujemo kratek pre-
gled vseh (osebni) neposrednih davkov
z navedbo temeljnih zakonov in določb.

V podrobnosti se seveda ne mo-
remo spuščati, ker tega ne dopušča
prostor.

Mi imamo sedaj sledeče temeljne
davke:

- zemljiški davek,
- hišne davke,
- občno pridobnino,
- posebno pridobnino,
- rentnino,
- dohodnino,
- plačarino,
- tantijemni davek,
- vojni davek,
- invalidski davek in pa
- davek na poslovni promet.

Skoro nobeden navedenih davkov se
pa ne pobira sam zase, ampak ima še
celo vrsto raznih doklad in pri-
bitkov.

Tako se pobira k:

- zemljiškemu davku:
aa) doklade za avtonomne oblasti,
bb) 2% na (državna) melioracijska
doklada in konečno še
cc) 150% na enotni držav. pribitek.
- Glede hišnega davka nam je naj-
preje omeniti, da se deli:
aa) v hišno razredni davek in pa
bb) hišno najemni davek.

Razredariz se plačuje le na de-
želi in redoma le tedaj, ako hiša ni
dana v najem.

Ako je pa hiša na deželi
dana v najem in od hiš, ki leže v
drugih (večjih) krajih se plačuje le na-
jemniški davek.

Hišnodavčni zakoni poznajo razne
davčne ugodnosti za nove hiše itd. n.
pr. prostost drž. davka za gotovo dobo
let in pa uporabo nižjih tarifnih postavk
(davčnih meril) itd.

K hišno razrednemu davku se pobirajo še sledeče davščine:

1. doklade za avtonomne oblasti in poleg tega še:
2. enotni državni pribitek, ki znaša 70%.

K hišnonajemnemu davku se pobirajo:

1. doklade za avtonomne oblasti in poleg tega še:
2. 60% ni (za mesto Ljubljano), oziroma 70% ni (za deželo) enotni državni pribitek.

c) Občna pridobnina; poleg nje se pobirajo:

- aa) avtonomne doklade in poleg teh še
- bb) 130% ni, odnosno 170% ni dr- ni pribitek.

170% ni enotni državni pribitek se pobira od podjetij in obrtov, ki so uvrščeni v I. in II. pridobninski razred, 130% ni pribitek pa od onih, ki so uvrščeni v III. in IV. pridobninski razred.

d) K posebni pridobnini se plačujejo poleg pridobnine še:

- aa) doklade za avtonomne oblasti,
- bb) 90% ni enotni državni pribitek in
- cc) donosnosti pribitek

e) Glede rentnine omenjamo, da se deli na dve vrsti:

- aa) prva vrsta se pobira z odbitkom pri dolžnikih,
- bb) druga vrsta se odmerja na podlagi zadevnih napovedij.

Pri rentni, ki se pobira z odbitkom pri dolžnikih, je plačati poleg rentnine še:

- a) državni pribitek v višini 100%,
- b) avtonomne doklade se ne pobirajo, ker je ta vrsta rentnine prosta doklad za avtonomne fonde.

Pri rentni, ki se odmerja na podlagi napovedi, se poleg tega davka plačujejo še:

- aa) avtonomne doklade,
- bb) in pa enotni državni pribitek v višini 170%.

f) K dohodnini se pravzaprav ne plačujejo nobene doklade ozir. pribitki, ker slednji tvorijo sestavni del dohodnine. Radi večje preglednosti pa vendar omenjamo, da obstoji dohodnina iz sledečih delnih sestavin:

- aa) iz osnovnega zneska, ki odpade na ugotovljene čiste dohodke,
- bb) prebitek po § 172 a) zakona o oseb. davkih. Pribitek se odmerja manj obteženim gospodarstvom in se imenuje »sam-ska« doklada. Pribitek znaša 15%, ako je davčni zavezanec samec ali vdova brez otrok in 10%, ako preživlja cenit le ženo, ozir. vdovec le 1 otroka.

cc) Vojni (državni) pribitek.

g) K plačarini se pobirajo še:

- aa) doklade za avtonomne oblasti, a ne v vseh slučajih,
- bb) in pa 70% ni enotni državni pribitek, katerega je plačati le v gotovih slučajih.

Podrobnosti bomo pozneje navedli.

h) Tantijemni davek je:

- aa) prost avtonomni doklad. Pač pa se k tantijemnemu davku pobira še:
- bb) državni pribitek 100%.

i) Vojni davek se pobira le od višjih vojnih dohodkov (donosov), katere je imel davčni zavezanec v l. 1914, 1915, 1916, 1917, 1918 in 1919. (Dalje prih.)

odnosno dokler obstoja njegovo podjetje; preneha tudi po preteku dobe, ki so za njo plačane letne pristojbine in končno v slučaju spora o veljavnosti varstva znamke, na podlagi sodbe, ki ga ž njo uprava razveljavi. Razum prijavne pristojbine v znesku 30 dinarjev in stroškov tiska za predpisane objave se plača letna pristojbina, ki znaša za vsako leto trajanja varstva 25 dinarjev. Pristojbine se plačajo v kolekih (takšenih markah.)

Varstvo znamke, ki je že registrirana, se more izpodbijati s tožbo; razveljavi se varstvo, ako znamka nima predpogojev, ki so potrebni za njeno registriranje; ali ako je tako podobna drugi znamki, ki je že prej za isto vrsto blaga registrirana na ime druge osebe, da bi ju navaden kupec te vrste blaga ne mogel brez posebne pazljivosti ločiti; končno ako tožilec dokaže, da uporablja isti znak — če tudi ni registriran — za isto vrsto blaga, kakor lastnik registrirane znamke, in da je ta njegov znak bil v interesiranih krogih poznan kot znamka njegovega podjetja že v času, ko se je sporna znamka registrirala; tožba se pa odbije, ako je lastnik registrirane znamke uporabljal znamko pred njenim registriranjem tako dolgo ali še delje, kakor tožilec. Ta zadnja tožba zastari v dveh letih po registriranju znamke.

Postopanje pri registriranju vzorcev in znamk, kakor tudi pri izpodbijanju istih se vrši po istih načelih in predpisih, kakor pri patentu, toda z razliko, da pri vzorcih in znamkah odpada javni oklic prijave in javno izlaganje vzorca in znamke. Prijava se rešuje v prijavnem odboru, ki se sestavlja iz dveh pravnikov in enega izvedenca iz industrijskih, obrtnih ali trgovskih krogov. Ako se prijava zavrne, je odprta pot pritožbe, ki se v roku 30 dni vloga na pritožbeni odbor; ta se sestavlja iz treh pravnikov in dveh izvedencev iz zgoraj omenjenih krogov. O tožbah za izpodbijanje vzorcev in znamk razsoja odbor, sestavljen iz treh pravnikov in dveh izvedencev, in končno o pritožbi zoper sodbo odbora za izpodbijanje odločuje kasacijski odbor uprave v isti sestavi, kakor pri patentih.

V.

V svojih zaključnih odredbah urejuje kraljeva uredba varstvo izumov, vzorcev in obrazcev, ki so izloženi na tuzemskih razstavah. Ako se tak izum, vzorec ali obrazec prijavi pri upravi za varstvo industrijske lastnine najpozneje v treh mesecih po zatvoritvi razstave, ga uprava zavaruje s prioriteto od dneva, ko se je na razstavi izložil.

Za inozemce, ki prosijo varstvo industrijske lastnine v naši državi, velja določba, da uživajo iste ugodnosti, kakor naši državljani, ako obstoja med našo in njihovo državo taka pogodba; ako pa take pogodbe ni, se jim daja varstvo po principu reciprocitete.

Končno določa uredba, da z dnevom, ko stopi v veljavo¹⁾, zamenjuje vse zakone in zakonske predpise v celi kraljevini, ki so do sedaj urejevali varstvo industrijske lastnine, in da prenehajo vsi zakoni in zakonski predpisi, ki in v kolikor se protivijo uredbi. S tem je izvedeno izenačenje zakonov za varstvo industrijske lastnine in preneha veljavnost onih zakonov in naredb, ki sem jih našel v prvem odstavku te razprave. Toda ne popolnoma.

Omeniti mi je namreč kurioznost, ki je nastala pri redakciji določb za kaznovanje poseganja v tuje pravice industrijske lastnine. Člen 12., ustava za kraljevino Srbijo določa, da se kazni more določiti samo potom zakona in izreči samo za ona dejanja, ki je za nje zakon v naprej določil, da se s to kaznijo kaznujejo. Radi tega so se k predlogu pooblastilnega zakona, ki se je stavil narodnemu predstavništvu, ki sem o njem uvodoma govoril, izdelale tudi določbe, ki so opredelile kaznjiva dejanja poseganja v tuje pravice industrijske lastnine in odredile kazni za ta dejanja, in ki bi, ako bi narodno predstavništvo načrt pooblastilnega zakona sprejelo, za celo državo enotno uredile tudi to vprašanje. Ker pa minister trgovine in industrije tega pooblastila ni dobil, in ker uredba ni mogla ostati brez kazenskih določil, si jo komisija

¹⁾ To je 30 dni po njeni objavi v »Službenih Novinah«; objavljena je bila 27. novembra 1920, v veljavo stopa torej 28. dec. 1920.

pomagala na ta način, da je s § 148 uredbe pustila glede kvalifikacije dejanja poseganja in njegovega kaznovanja v veljavi vse tozadevne določbe zakonov in predpisov, ki so do sedaj veljali v posameznih delih države; na način imamo pri enotnosti materijelnih določb o varstvu industrijske lastnine na posameznih delih države še vedno različne kazenske določbe. Nujna posledica tega nasičnega izhoda je pa kuriozum, ki je nastal radi tega, ker Srbija in Črnagora do sedaj ni imela varstva patentov: dočim se namreč bode v krajih izven Srbije in Črnogore tudi kazenskim potom zasledovalo poseganje v tuje patenine pravice, ne bode to mogoče v Srbiji in Črnigori, ki sta brez tozadevnih določb. Popraviti se mora ta nedostatek, čim bode mogoče govoriti z narodnim predstavništvom o redni zakonodaji.

Glede načina prijave izumov, vzorcev, obrazcev in znamk, posebno glede oblike in potrebnih prilog, ima uredba sama, še več pa izvršilna naredba ministra trgovine in industrije najnatančnejše predpise.

Zastopstvo strank pred upravo smejo izvrševati kot poklic le advokati, patentni odvetniki in patentni inženirji. Pri postopanju s tožbami o izpodbijanju pravic industrijske lastnine, torej pri postopanju pred odborom za izpodbijanje in pred kasacijskim odborom morejo stranke zastopati le advokate; patentni odvetniki in patentni inženirji smejo v teh sporih zastopati le v vprašanju čisto tehnične narave. Patentni odvetnik je oni, ki je dovršil kako tehnično visoko šolo, ki ima dve leti prakse pri patentnem odvetniku, odnosno pri advokatu, ki se bavi z zastopstvom strank pred upravo, ki nadalje položi pred upravo predpisan izpit in ki ga uprava nato postavi za patentnega odvetnika. Patentni inženir more postati vsak privatni inženir, ki ima pravico na izvrševanje javne prakse, in ki ga uprava postavi na njegovo prošnjo. (Dalje prihodnjič.)

Izvoz in uvoz.

Uvoz mineralnih olj. Naši notici, priobčeni v št. 10 pod tem naslovom dobavljamo še sledeče podrobnosti: Glasom razpisa ministrstva za prehrano in obnovu dežel z dne 30. januarja 1921 št. 348/0. M. U., sme odsek odslej dovoljiti uvoz mineralnih olj samo industrijalcem in porabnikom za njihovo lastno porabo, ter samo v količinah do pol vagona, to je 5000 kg in sicer brez vsake kavcije. Uvoz mineralnih olj preko pol vagona dovoljuje izključno imenovano ministrstvo, oddelek za mineralna olja. Odseku je dalje zabranjeno izdajati uvozne dovoljitve za mineralna olja, ki so namenjena za prodajo in sicer ne glede na količino, ki se uvaža. V teh primerih izdaja uvozne dovoljitve izključno imenovano ministrstvo in sicer tudi tedaj, ako množina ne presega 5000 kg. V slučajih, ki so navedeni v odseku 2 in 3 se morajo stranke obrniti za uvozno dovoljitev na ministrstvo za prehrano in obnovu dežel, oddelek za mineralna olja, ter priložiti svoji pravilno kolekovani prošnji potrdilo protokolacije ter potrdilo, da so plačali davek za preteklo leto; dalje za vsak vagon kavcije 500 dinarjev, ki zapade v prid državne blagajne, ako uvoznik ne izpolni pogojev, pod katerimi se mu je dovolil uvoz. S tem se tudi ukinja razpis z dne 4. novembra 1920, št. 11936 v isti zadevi.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Nabava platna. Ravnateljstvo državnih železnic v Beogradu razpisuje na 16 t. m. ofertno licitacijo za nabavo raznega platna in cicer: 3000 m platna za zavijanje, 3000 m platna za brisanje, 1000 kom. ruh, itd. Ponudbe naj se pošlejo ekonomskemu odelku železn. direkcije, katera daje potrebne informacije. Zapečatene ponudbe na na-lov: »Ponuda za platno i navlake za direk-ciju državnih železnica Beograd, k br. 55 453 20« te morajo biti kolkovane z 10 din. Kavcija 10.000 din.

Dobava gospodarskih strojev. Za mesec marc t. l. je bila razpisana licitacija za dobavo gospodarskih strojev na račun države. Ta licitacija je sedaj

zadržana do tega časa, da se reši predlog Avstrije, ki nam hoče dobavljati gospodarske stroje med drugo vojno odškodnino, v naturi.

Likvidacija kompenzacijskih pogodb med našo državo in Avstrijo. V Beogradu pričakujejo avstrijske delegate, ki pridejo v svrhu likvidacije vseh kompenzacijskih pogodb, katere je sklenila Srbija pred vojno z Avstro-ogersko.

Trgovska pogodba z Nemčijo. Iz Beograda se poroča, da je finan. ekon. komitet pregledal trgovsko pogodbo z Nemčijo, in jo predložil ministrskemu svetu.

Cena svincu je poskočila. V Nemčiji je cena svincu poskočila od M 600 na 700 po 100 kg.

Trgovske zveze z Parizom. L. Rue, (L. Ronet, correspondant Commercial, 12 rue Ommines-Paris Zéné) trgovski korespondent iz Pariza išče zveze z našimi trgovci, ki se bavijo z uvozom in izvozom izgotovljenih oblek za odrasle in deco. Izdelki so iz dobrega blaga, rubeksa. On poroča, da se tovarnarji, katere zastopa, zanimajo za naš trg ter nudijo velike množine blaga po zelo ugodnih cenah. Interesenti naj stopijo z omenjenim zastopnikom direktno v zvezo.

Industrija.

Stagnacija v našem gospodarskem življenju še vedno ni ponehala, vendar upamo, da bo pomladanski čas mnogo pripomogel k izboljšanju. Le nekaj obrtov je, ki so še sedaj z delom tako priobloženi, da niti delo čez uro, po noči in ob nedeljah ne zadošča stavljenim zahtevam. To so na primer tiskarne. Dela v tej panogi je tako veliko, da se mora oddati znatna množina naročil, celo državnih, v inozemstvo, ker jih tukajšne tiskarne ne morejo izvršiti. Izza prevrata se razširjajo v Sloveniji vsa tiskarska podjetja, vendar se še niso mogla razviti, ker jim primanjkuje deloma strokovno izvežbanega osebja, deloma pa tovarne strojev ne morejo zadosti hitro izvrševati naročil v tako veliki meri, kakor bi zahtevale okoliščine. Trgovci posebno občutijo preobloženost tiskarn z delom, ker le težko in po dolgem potrpežljivem čakanju pridejo do tiskovin, katere dnevno nujno rabijo v svojih obratih. Take razmere seveda trgovini niso v prosoh.

Tovarne lokomotiv. »Srpsko rudarsko akcionarsko trgovinsko društvo« je dobilo na podlagi svoje prošnje od suderevske občine potrebno zemljo, da zgradi tovarno lokomotiv, mostov, gospodarskih strojev itd. Ker je za brodsko tovarno lokomotiv sklicana ustanovna skupščina na 11. t. m., moremo upati, da vendarle pride čas, ko bomo lokomotive in druge stroje popravljali in izdelovali na lastni zemlji in ne bomo v tako važnem vprašanju odvisni od Ogrske, Rumunije in bogsigavedi od koga.

Naši mlinci se nahajajo v jako težkem položaju. Mnogo mlinov že nekaj mesecev ne dela, ker je dovoz moke radi pomanjkanja vagonov zelo težaven ter se mora čakati na kupljano žito cele mesece. Mlinarji trpe veliko škodo, ker se med potjo vedno par sto kg žita »zgubi«, ne glede na to, da podjetniki že zgubljajo na odstotkih, katere morajo plačevati za vloženi denar, ki se pri prodaji moke tako težko dobi nazaj. Taki in podobni vzroki so dovedli našo mlin-sko industrijo do stagnacije, delavce pa v revščino, ker nimajo zaslužka.

Tovarna furnirjev v Brodu. Firma »Slaveks« namerava zgraditi še letos tovarno furnirjev v Brodu na Savi.

Travers d. d. Kakor znano, se je pokazalo v naši državi veliko pomanjkanje železniških pragov na vseh progah, posebno pa na progah v Banatu. Da se temu položaju odpomore, so se zrušila naša največja lesna podjetja v svrhu izdelovanja železniških pragov v delniško družbo pod imenom »Travers d. d.« Tako se ne bo le odstranilo pomanjkanje železniških pragov, ampak se računa še z izvozom, kar bi povzdignilo našo bedno trgovsko bilanco. Upamo tudi, da se s tem povzdigne naše mlado podjetje za impregniranje železniških pragov v Karlovcu.

Davki.

Takse za navadne vloge. Pisarna generalne direkcije carin v Beogradu

Ministerijalni tajnik Cigoi.

Varstvo industrijske lastnine.

(Nadaljevanje).

Pravica znamke je vezana na podjetje, ki si je zanj varstvo znamke zaprosilo in registriralo, ter se more prenesti na drugo osebo le z istočasnim prenosom podjetja.

Ako uprava varstvo odobri, vpiše znamko v register znamk. S tem zadobi njen lastnik izključno pravico opremljati z znamko blago, ki je zanj znamka registrirana. Kdor ga v tej njegovi pravici moti, mu povrne povzročeno škodo; ako stori to namenoma, odgovarja na zahtevo lastnika znamke tudi pred kazenskim sodiščem.

Doba varstva znamke ni omejena, traja dokler se mu lastnik ne odpove,

objavlja v »Uradnem listu« številka 12. Ker se uporaba drugega odstavka člena 15. zakona o taksah različno tolmači, ga pojasnjuje general. direkcija posrednih davkov sledeče: Predpis drugega odstavka člena 15. zakona o taksah je zavljen od višine takse za navadno vlogo, ne pa od takse 0.50 din., ki je tam omenjena samo zato, ker je ob času, ko se je sklenil ta zakon, ta taksa resnično znašala 0.50 din. Ker znaša sedaj taksa za navadno vlogo 2 dinarja, velja za vsa pisanja s takso manjšo od te, izveniši specialne takse, ki so s tarifo zakona o taksah samo določene v manjšem znesku, predpis drugega odstavka člena 15. zakona o taksah.

Denarstvo.

Obveznice predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske. Ker je v rokah naših državljanov še veliko št. obveznic predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, ki iz kakršnegakoli vzroka niso bile ob roku predložene v popis in žigosanje, je odredil gospod finančni minister z odlokom D br. 243 z dne 10. januarja 1921, da se smejo te obveznice žigosati je še do vstetega dne 15. marca 1921. To je zadnji rok, ki se ne bo več podaljšal. Popisovanje in žigosanje bodo vršile v tem roku samo delegacije ministrstva financ v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Splitu in Novem Sadu in generalna direkcija državnih dolgov v Beogradu. V imenu delegacije ministrstva financ v Ljubljani bo vršil ta posel davčni urad za mesto Ljubljano. Pozivljajo se vsi naši državljani, ki svojih obveznic predvojnih posojil bivše Avstrije in Ogrske, navedenih v prilogi 2 in 3 razglasa str. 6796 Val. 1920 z dne 4. septembra 1920 (Uradni list št. 104 z dne 11. septembra 1920) doslej še niso predložili v popis in žigosanje, naj jih v zgoraj navedenem roku osebno ali pismeno predlože davčnemu uradu za mesto Ljubljano, ki jim bo obveznice popisal in žigosane vrnil. Pismene vloge je kolikovati s kolkom 2 din. O tej zadevi objavlja beograjska generalna direkcija državnih dolgov v Uradnem listu št. 12. sledeče: Po členu 205 mirovne pogodbe z Avstrijo in člena 188. mirovne pogodbe z Ogrsko naša država s popisovanjem, žigosanjem in odjemanjem obveznic vojnih posojil ne prevzema nase, niti ne priznava kakršnegakoli bremena, torej ne prevzema nobene obveznosti za ta posojila. Obveznice žigosa in jih zamenjuje s potrdili tako, kakor je to dogovorjeno z dotičnimi določili mirovnih pogodb.

Bankovci državne izdaje po 20 dinarjev, oziroma 80 kron. Na podstavi sklepa glavnega odbora Narodne banke se vzamejo iz prometa bankovci državne izdaje po 20 dinarjev, oziroma 80 kron. Za te bankovce, se dobiva pri zamenjavi popolna vrednost v drugih bankovcih. Zamenjavali se bodo do vstetega 28. februarja t. l. pri Narodni banki v Beogradu in pri vseh njenih podružnicah, od dne 1. marca do vstetega dne 30. aprila t. l. pa samo v Narodni banki v Beogradu. Po 30. aprilu izube ti bankovci vsako vrednost ter se ne bodo več zamenjavali. Falzifikati, ki bi se našli pri pregledovanju, se bodo pridržali brez zamenjave, ter se bo z njimi postopalo tako, kakor bo najprimerneje. (Uradni list št. 12.)

Seja ministrstva za finance glede deviznega poslovanja. V Beogradu se je 6. t. m. vršila seja ministrstva za finance glede deviznega poslovanja ne-katerih naših denarnih zavodov, ki kupujejo dobro valuto, posebno New-york, ter jo takoj zopet prodajo na Dunaj za avstr. krone. Čas je že, da se tako postopanje prepreči.

Nova banka v Beogradu. Nekaj beograjskih trgovcev in bank bo osnovalo z dovoljenjem ministra za trgovino in industrijo novo bančno podjetje pod imenom: Bankarsko i trgovačko dioničko društvo, ki se bo bavilo z den. bančnimi in trgovskimi posli. Osnovni kapital družbe je 5 milijonov dinarjev v srebru, razdeljenih na 25.000 akcij po 200 dinarjev.

Carina.

Carina na znamke. Na vprašanje, kako naj se carinijo pri izvozu neuporabljene in uporabljene znamke, je carinski svet odločil na svoji seji 25. jan. t. l., da se morajo znamke pri izvozu

cariniti po št. 131 »izvozne tarife« od 10. avg. pr. l. z 200 din. po 100 kg, kakor se carinijo vse vrste papirja in njegovi izdelki.

Promet.

Nered pri naši pošti. Dobro nam je še v spominu, odredba ministra za pošto in brzojav, ki na intervencijo narodnega poslanca grozi vsem poštnim uslužbencem z strogo kaznijo, če ne bodo vestno izpolnjevali svoje službe. To je odredil minister v glavnem zato, da ne bi trpeli trgovci in upravništva časopisov pod nerednim dostavljanjem pošiljk. Človek bi mislil, da se bo promet na poštah namah izboljšal. Temu pa ni tako. Od dne do dne konstatiramo v poštnem prometu večji nered, posebno pa pri dostavljanju časopisov. Ker ne najdemo besed, da bi popisali površno poslovanje poštnih uradov, bomo raje navedli nekaj primerov, ki bodo jasno pokazali naše pošto-prometne razmere. Upravništvo našega lista je poslalo nekemu naročniku pred 14 dnevi šest številčk časopisa v enem zavrtku, (toraj ne tako majhno stvar, ki bi se pri sortiranju ali dostavljanju mogla zgubiti), dočim dotični naročnik ni dobil do danes ne ene številke. Član konzorcija, ki se nahaja le par sto korakov od upravništva, še v sredo ni dobil sobotne številke, ki se je raznašala v Ljubljani že v soboto popoldne, pač pa je ta izvod priromal v sredo dopoldne nazaj v pisarno upravništva mesto na dom naročnika, četudi je bil na časopisu točen in čiljiv naslov. Drugi član konzorcija je v mesecu januarju mesto osmih številčk dobil samo dve. Pred nekaj dnevi se je obrnil na upravništvo naročnik s prošnjo, naj se za njega obdrži časopis v pisarni upravništva, ker je dosedaj dobil po pošti celi dve številki, mesto devetih. To so pritožbe gospodov, ki stoji časopisu najbližje. Skeraj dnevno pa poleg tega še prihajajo v upravništvo naročniki, ki sprašujejo zakaj ne dobivajo lista ali pa prihajajo pisma, v katerih se pritožujejo naročniki, da se jim list redno ne dostavlja. Jasno je, da časopis vsled nereda na pošti trpi veliko škodo v denarnem oziru, največ pa na ugledu. Upravništvo lista prosi tem potom vse naročnike, da vsako nerednost v dostavljanju takoj sporočijo upravništvu, ki bode poskrbelo, da se vsaj deloma napravi v tem oziru red.

Proga Brežice-Novomesto in Straža, Vinica, Brod. Želez. ravnateljstvo v Ljubljani je predložilo ministru za promet, načrt za zgradbo novih želez. zvez Brežice Novo mesto, Straža, Vinica, Brod. V predlogu navaia ravnateljstvo gospodarske in strateške važnosti teh prog.

Proga Jesenice-Podrožca ne bo radi zaprek v ministrstvu otvorjena 15. marveč 21. t. m.

Proga Ljutomer-Maribor še ne bo otvorjena nekaj časa, ker so se pojavile v ministrstvu nepričakovane zapreke, ki bodo pa najbrže v kratkem času odstranjene.

Pristojbine za telefon. pogovore Ljubljana-Praga. Za telefon. pogovore Ljubljana-Praga se plača 350 francoskih frankov, to je 42 kron.

Proga Šibenik-Labin-Knin. V Šibenik je prišla iz Rima komisija, ki bo našim oblastim izročila progo Šibenik-Labin-Knin. Predaja se bo izvršila 20. tega meseca.

Prodaja kart za rezervirana mesta. Od 5. t. m. se prodajajo na beograjski postaji karte, na podlagi katerih se dobi rezervirano mesto v I. in II. raz. v direktnih vagonih, ki vozijo v Prag, in na Dunaj. Prodaja kart za rezervirana mesta, ki se bo vršila cel dan, bo preprečila prenapolnjenost direktnih vagonov, ker se bo prodalo le toliko kart, kolikor je v resnici prostorov.

Izpremembe protokolacij v trgovskem registru.

Vpisale so se tvrdke.

I. V trgovinski register:

»Orient« tovarna oljnatih barv, lakov in firneža družba z. o. z. s sedežem v Ljubljani, obratni predmet: proizvodnja in prodajanje barv in lakov, firnežev in vseh predmetov, spadajočih v to stroko, na debelo in na drobno.

Poslovodji: Albin Brunčič, trgovec v Ljubljani in Ivan Jančar, trgovec v Ljubljani.

Vinko Jan mlajši s sedežem v Zgornjih Gorjah, obratni predmet: lesna trgovina, imetnik: Ivan Jan mlajši v Zgornjih Gorjah.

Marijana Malovrh s sedežem v Šmarju-Sapu, obratni predmet: branjarstvo in trgovina s sadjem na drobno, imetnica: Marijana Malovrh, trgovka v Šmarju-Sapu.

Andrej Trškan s sedežem v Vodmatu, obratni predmet: vinotoč čez ulico, pivotoč, prodaja sadja, imetnik: Andrej Trškan, trgovec v Vodmatu.

Franc Ložar s sedežem v Ihanu, obratni predmet: trgovina z vinom, imetnik: Franc Ložar, posestnik in trgovec v Ihanu.

Fr. Weilgoni s sedežem v Sp. Šiški, obratni predmet: trgovina z modnim blagom, imetnik: Fr. Weilgoni v Spodnji Šiški.

Marija Matjašič s sedežem v Mengšu, obratni predmet: trgovina z mešanim blagom, imetnica: Marija Matjašič.

Gasper Marinšek s sedežem v Srednjih Jaršah, obratni predmet: trgovina z moko, imetnik: Gasper Marinšek posestnik in trgovec v Srednjih Jaršah.

Antona Stroj s sedežem v Zapužah na Gorenjskem, obratni predmet: izdelovanje sukna, imetnica: Zofija Stroj, tvorničarka v Zapužah.

Ivan Augustin s sedežem v Ratečah (okraj škofjeloški), obratni predmet: trgovina z deželnimi pridelki, imetnik: Ivan Augustin, trgovec v Ratečah (okraj škofjeloški).

Gabrijel Wutti s sedežem na Jesenicah, obratni predmet: trgovina z mlekom, imetnik: Gabrijel Wutti, trgovec na Jesenicah.

Marija Weithauser s sedežem v Zeleni jami, obratni predmet: kramarstvo in branjarstvo, imetnica: Marija Weithauser, branjevka v Zeleni jami.

Mihael Osolin s sedežem v Gornjih Domžalah, obratni predmet: trgovina s konji, imetnik: Mihael Osolin, posestnik, sedlarski mojster in trgovec s konji.

Filip Jakomin s sedežem v Vnanjih Goricah, obratni predmet: trgovina z mlekom, imetnik: Filip Jakomin, trgovec v Vnanjih Goricah.

Jurij Kmetič s sedežem v Trzinu, obratni predmet: trgovina z živino imetnik: Jurij Kmetič, posest. v Trzinu.

Umetno mizarstvo Nikolajevič & Blažević d. z. o. z. s sedežem v Ljubljani, obratni predmet: izvrševanje umetnega mizarstva, nakupovanje dotičnih surovin in prodajanje mizarških izdelkov na drobno in na debelo, poslovodji: Pavel Nikolajevič, mizar in hišni posestnik v Sp. Šiški in Aleksander Blažević, mizar v Sp. Šiški.

II. V zadrudni register:

Zadrudno skladišče za nabavo in vnovčevanje r. z. z. o. z. s sedežem v Žireh, obratni predmet: pospešuje gospodarstvo svojih članov s skupnim poslovanjem.

Puškarina v Kranju r. z. z. o. z. s sedežem v Kranju, obratni predmet: puškarska obrt.

Razno.

Ime državne obrtne šole v Ljubljani. Poverjenstvo za uk in bogočastje razglasa v »Uradnem listu« št. 12: Dogovorno z ministrom za trgovino in industrijo, oddelkom v Ljubljani, se s pričetkom II. semestra tekočega šolskega leta 1920/1921 ime državne obrtne šole v Ljubljani izpremeni v ime: Tehniška srednja šola v Ljubljani. Organizacija zavoda ostane pri tej izpremembi naslova povsem neizpremenjena.

Natečaj. Pomorska oblast v Bakru potrebuje za svoje urade 290 državnih zastav v razmerju 1½ : 1, in sicer 110 zastav 100×67 cm, 100 zastav 150×100 cm, 64 zastav 250×167 cm, 12 zastav 300×200 cm in 4 zastave 400×267 cm. Blago mora biti voljeno (buratto), prvovrstno, barva na dežju neizpremenljiva. Vzorci s ponudbo vred naj se pošljejo na naslov: Pomorska oblast

kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca v Bakru, najkasneje do dne 1. marca 1921.

X. redni občni zbor deln. družbe kranjskih parnih opekaren v Trnovem pri Ilirski Bistrici se bo vršil v nedeljo, dne 20. februarja t. l. ob 14. uri v Trnovem števil. 84. Na dnevnem redu so volitve upravnega sveta in nadzornega sveta ter prememba pravil. Delničarji, ki hočejo izvrševati glasovalno pravico, morajo najkasneje tri dni pred občinim zborom založiti svoje delnice v Trnovem št. 84, ali pa pri g. dr. Danilu Majaronu v Ljubljani.

»Skladiščno i otpremničko d. d.« v Zagrebu. Oddelek ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani razglasa v »Uradnem listu« št. 12: Deln. družba »Skladiščno i otpremničko d. d.« s sedežem v Zagrebu je pripuščena k poslovanju v Sloveniji ter sme pod gotovimi pogoji otvoriti podružnico v Mariboru.

Tržna poročila.

Osljek: Dovoz neznačen. Pšenica notira kron 1000[—] do 1010[—], oves K 340[—] do 350[—], nova koruza kron 400[—] do 410[—]. Domači mlini kupujejo pšenico, ker imajo male zaloge moke.

Zemun: Domači mlini kupujejo pšenico in jo plačujejo po K 1000, koruza se prodaja v malih količinah po K 380[—] do 390[—]. Dovoz slab, tovorjenje slabo.

Vukovar: Dovoz slab. Pšenica notira K 990[—] do 1000[—], nova koruza K 380[—] do 390[—], oves K 330[—] do 335[—].

Seno. Ker se je stanje živine znatno povečalo, se na večih krajih čuti pomanjkanje krme. Zato je cena senni poskočila na 200 K po 100 kg.

Cena hmelju na Čehoslovaškem. Odbor za odrejanje cen je hmelju, ki je pripravljen za izvoz, znižal ceno. Cena hmelju iz Saara je znižana od K 5000[—] na 4000[—], hmelju iz Anša od K 4700[—] na 3700[—]. Ker so cene hmelju v inozemstvu še nižje, se bodo morale navedene cene še znižati.

Cene ogrskemu vinu. Ker je interes za ogrska vina zelo velik, se vinska trgovina jako dobro razvija. Za 9% vino se plača ogrskih kron 26[—] do 28[—], za 10% in boljše vino ogrskih kron 30[—] do 45[—].

Gonilni jermeni, 30–200 mm širine, v zalogi pri **IVAN KRAVOS, sedlar, MARIBOR.**

Viktor Korsika

Ljubljana, Kongresni trg 3. Zelenjadna, poljska in cvetlična semena.

cenik brezplačno.

Trgovci pozor!

DOSPELE SO staroznane Zeilingerjeve naravnosive

KOSE

v kranjskih, kočevskih in hrvaških oblikah in druge vsakovrstne železnine.

Za cenj. naročila se priporoča trdka

Zalta & Žilič, Ljubljana

trgovina z železnino

Gospodarska cesta št. 10.

L. M. ECKER, SINOVA

Dunajska cesta št. 9.

Stavbinska, galanterijska in ornament-ska kleparnica. Oblastveno dovoljeno podjetje za izvrševanje vodovodnih del. Zdravstvene in kopelne oprave. Izvršuje lesnocementne strehe, krije strehe z lepljenim papirjem in napravlja strelovode. 10–1

Cene metalu. Hamburg: Srebro M 900—, surovi cink M 510—, pretopljeni M 325, svinec M 340—, kositar M 443—, baker (kathode) 16 $\frac{1}{2}$ %, wrieas M 17.

Stare kovine v Nemčiji. Baker M 1050— do 1200—, lita med mark 1050— do 1150—, med M 500— do 550—, medna pilovina M 475— do 525—, cink M 225— do 275—, novi

cinkovi odpadki M 320— do 340—, svinec M 300— do 330—, odpadki aluminija M 1500— do 1800— po 100 kilogramov.

Cena lisičjim kožam: Ker je lisica prišla popolnoma iz mode, je cena lisičjim kožam, ki je lansko jesen stala še zelo visoko, padla na ca. K 100—. Tudi cene ovčjim kožam so se znatno znižale.

Borza.

Zagreb: Devize.	7./II.		9./II.		10./II.	
	od	do	od	do	od	do
Berlin	228—	240—	241—	244—	243—	244—
Milan	534—	540—	539—	541—	535—	537-50
London	565—	—	565—	570—	565—	570—
Newyork	150—	152—	150—	—	145—	146—
Pariz	1035—	1060—	—	—	1040—	1045—
Praga	188—	189—	188-50	190—	189—	190—
Švica	2350—	2375—	2350—	—	2350—	2375—
Dunaj	21-15	21-30	21-25	21-35	21-22	21-30
Ženeva	—	—	—	—	—	—
Bukarešt	—	—	—	—	—	—
Valute:						
dolar	146-50	147—	146-50	147-50	144—	144-50
avstr. krone	25—	26—	25—	26-50	24-50	25—
rublji	175—	—	175—	70—	180—	185—
češke krone	980—	1040—	1000—	1010—	1000—	1020—
franki	478—	482—	482—	485—	475—	480—
napoleonori	230—	235—	237—	238—	234—	235—
marke	518—	525—	520—	525—	520—	532—
lire	190—	—	202—	—	195—	200—
švic. franki	—	—	—	—	—	—
leji	—	—	—	—	—	—
levi	—	—	—	—	—	—
funti	—	—	—	—	—	—
Beograd: Devize:						
London	139—	141—	140—	142—	138—	141—
Pariz	252—	—	258—	260—	253—	—
Milan	—	—	133-50	134-50	—	—
Berlin	58-50	59—	5—50	60—	61—	61-50
Praga	47—	47-25	47—	47-50	46-50	47-50
Dunaj	6-35	6-40	6-35	6-40	5-35	5-75
Valute:						
dolar	36-50	36-70	35-75	37-85	36-30	36-45
franki	250—	255—	252—	255—	253—	255—
funti	134—	136—	135—	137—	138—	139—
lire	131—	133—	131—	132—	132—	134—
levi	43-50	44—	43—	44—	43-75	45—
leji	49-50	49-75	50-25	50-50	49-50	50—
marke	57-50	58—	58-50	58-75	59—	59-50
avstr. krone	6-50	6-80	6-50	7—	6—	6-40
napoleonori	121—	121-50	122—	122-50	121—	—
Dunaj: Devize:						
Beograd	470—	474—	469—	473—	—	—
Zagreb	1144—	1150—	1167—	1173—	—	—
Berlin	127—	129—	127-50	129-50	—	—
Budimpešta	2540—	2560—	2515—	2535—	—	—
Milan	714-50	718-50	698—	702—	—	—
Newyork	4992-50	5032-50	4970—	5010—	—	—
Pariz	884—	890—	887—	893—	—	—
Praga	11-475—	11-525—	11-325—	11-375—	—	—
Zürich	—	—	937-50	947-50	—	—
Bukarešt	2755—	2775—	2720—	2740—	—	—
London	—	—	—	—	—	—
Valute:						
dinarji	1880—	1900—	1875—	1895—	—	—
dolarji	714-50	718-50	698—	702—	—	—
francoski franki	4967-50	5007-50	4955—	4995—	—	—
švicarski franki	11-425—	11-475—	11-275—	11-325—	—	—
češke krone	885—	891—	886—	892—	—	—
ogrške krone	126-375	128-375	126-80	128-80	—	—
leji	—	—	927-50	937-50	—	—
levi	—	—	820—	830—	—	—
lire	—	—	2505—	2525—	—	—
marke	1143—	1149—	1165—	1171—	—	—
poljske marke	—	—	87-60	89-60	—	—
funti	2745—	2765—	2715—	2735—	—	—
rublji	—	—	315—	321—	—	—
Praga: Devize:						
Beograd	208—	210—	210-50	212-50	—	—
Berlin	128-75	130-25	129-25	130-75	—	—
Milan	290—	292—	283—	285—	—	—
Pariz	567—	570—	557—	560—	—	—
London	311-50	313-50	302—	304—	—	—
Newyork	80-50	81-50	77-75	78-75	—	—
Dunaj	10-80	11-80	10-75	11-75	—	—
Zagreb	52-25	53-25	52-37	53-37	—	—
Budimpešta	13-75	14-75	14—	15—	—	—
Valute:						
jugosl. note	—	—	129-25	130-75	—	—
marke	—	—	106-75	108-75	—	—
leji	—	—	90-75	91-75	—	—
levi	90-75	91-75	90-75	91-75	—	—
švic. franki	1303-50	1306-50	1258-50	1261-50	—	—
lire	—	—	280—	282—	—	—
francoski franki	564—	567—	554—	557—	—	—
funti	309-50	311-50	300—	302—	—	—
dolarji	79-50	80-50	76-75	77-75	—	—
Zürich: Devize:						
Pariz	43-80	—	44-30	—	44-15	—
London	23-93	—	24-01	—	23-94	—
Newyork	621-50	—	618—	—	617—	—
Berlin	9-95	—	10-30	—	10-20	—
Milan	22-40	—	22-50	—	22-45	—
Praga	7-70	—	7-90	—	7-75	—
Budimpešta	1-10	—	1-15	—	1-125	—
Zagreb	4-40	—	4-60	—	4-50	—
Dunaj	1-50	—	1-60	—	1-55	—
Bukarešt	8-40	—	8-50	—	8-50	—
Jadranska banka						
Jugoslaven	denar	blago	denar	blago	denar	blago
Ljublj. kred.	545—	550—	535—	542—	538—	540—
Narodna	905—	915—	905—	912—	905—	910—
Hrv. eskomp.	635—	640—	635—	640—	640—	645—
	1485—	1500—	1470—	1490—	1460—	1475—

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletgovina s špecijskim in kolonijalnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

J. KOPAC, svečarna

Ljubljana, Celovška cesta 90.

Priporoča voščene sveče, zvitke, sveče za hišno rabo in kadilo.

Kupuje 60, 20—20

čebelni vosek, suhe satine, kapljine po najvišji dnevni ceni.

Moško in žensko perilo, predpasnike in delavske hlače izdeluje in razpošilja najceneje izdelovalnica perila

R. Stermecki, Celje.

Naročite vzorčni zavoj 12 komadov. Izdelava zelo natančna! Cene posebno nizke!

Združene veletgovine v Celju

A. Kolenc, Eisbacher, Cvenkel in Ravnikar priporočajo po znižanih cenah: slanino, svinjsko mast, bučno olje, jedilno olje, mazilno olje, kuruzne in pšenične mlevske izdelke, oves, kavo in milo Zlatorog.

Telefon št. 135. Brzjavni: Zito.

5 a), 25—16

Industrija gredeš ali krtač

Josip Ambrožič

Ljubno - Podnart -- Slovenija.

Izdeluje vsakovrstne krtače

za ovčjo volno in žimo različnih velikosti, fino in močno izdelane.

Vse v pristnem usnju.

Predilnicam in tovarnam sukna se priporočam za dobavo **finih krtač** (Kratzen), ker imam zvezo s prvovrstno inozemsko tovarno te stroke.

Na debelo.

Fr. Zebal

Rudnik—Ljubljana

Dolenjska cesta.

Telefon interurban št. 430.

Priporočam po najnižjih cenah:

SLADKOR v kockah in kristal.

RIŽ, MILO, SVEČE,

PETROLEJ beli, VŽIGALICE

ltd. ltd. 82, 15—15

Zahtevajte ponudbe!

Specerijska in delikatesna trgovina na debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv. Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam, likerjev, mineralnih vod.

13, 20—20

Pravi dr. Oetkerjev
PECILNI PRAŠEK IN
VANILIJEV SLADKOR

se zopet dobavlja.

Zastopstvo:

A. BUTSCHER

trgovska agentura

Ljubljana, Gorupova ul. 3.

Priporočam

šivalne stroje „Pfaff“

Šivanke za različne stroje.

„Puch“, „Waffenrad“ kolesa.

Gumirastopilo in vse potrebščine za kolararje.

Gumi za cepljenje trt in druge specialne predmete.

Pojasnila in prospekte za večja obrtna podjetja in šivalnice z motornim gonilom brezplačno.

IGN. VOK

Ljubljana, Sodna ul. 2.

Trgovcem popust.

I. C. MAYER
LJUBLJANA

MANUFAKTURA

62, 10-10

EN GROS

EN DETAIL

Underwood

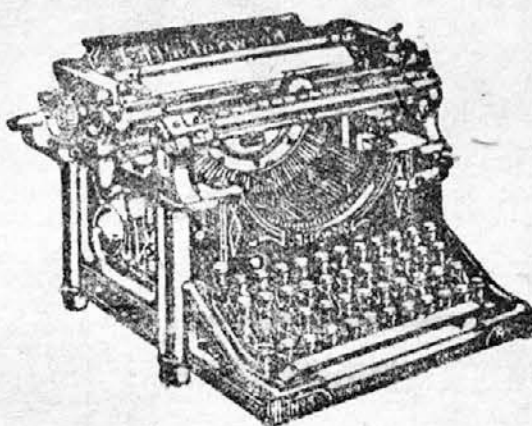
najboljši ameriški pisalni stroj
sedanjosti

Opalograph

razmnoževalni aparat,
razmnožuje strojno in ročno pisavo potom neizbrljive steklene plošče.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo: 15, 20-20

The Rex Co. Ljubljana, Gradišče 10.
Moderno vrejena popravilnica vseh pisalnih strojev.

KASTELIC IN DRUG

trgovina s papirjem in veliko

LJUBLJANA

Miklošičeva cesta št. 6/1.

priporoča od svoje zaloge:

Trgovski, fini in srednje fini
pisarniški, dokumentni in
srednje fini koncept, barvan
(Kouleur) in tiskovni papir,
karton za dopisnice, pivnik,
celulozni, Havana (za maso)
in navadni ometni papir. Pi-
semski papir v kartonih in
mapah, ter zavitke. Lepenke
belo in rjavo.

„PETOVIA“

USNJARSKA INDUSTRIJA, D. D.
NA BREGU PRI PTUJU (SLOV.)

**Je pričela z obratom
tovarne za čevlje.**

**Izdeluje vsakovrstne Goodyear
in hac-kay čevlje za gospode
in dame, nav. delavske, kakor
tudi najfinejše luksuzne čevlje.**

**Veletrgovina
A. Šarabon**
v Ljubljani

priporoča

špecerijsko blago
raznoversno žganje
moko

in deželne pridelke
raznoversno rudninsko
22, 10-10 vodo,

lastna pražarna za kavo
in mlin za dišave
z električnim obratom.
Ceniki na razpolago.

Manufakturna trgovina
na drobno in debelo

J. KOSTEVC

Ljubljana, Sv. Petra c. 4

priporoča veliko zalogo manufak-
turnega blaga po znižanih cenah

preproge

srbske domače

ročne industrije

po ugodni ceni. V zalogi so še velikosti
45-45, 43/110, 64/136, 67/194, 102/158,
134/134, 136/204, 170/246, 210/274,
235/300, 272/304. 19, 11-11

Najzanesljivejše

deteljno seme

črna detelja, gorske provenjence, v
vsaki množini, razpošilja trrdka

Ant. Stergar, Kamnik.

Erjavec & Turk

PRI „ZLATI LOPATI“

trgovina z železnino
in cementom

Ljubljana, Valvazorjev trg 7

preje Hammerschmidt (Mühleisen)
nasproti Križanske cerkve.

Zavod za tehnične in elektro-
tehnične naprave

Vejinović & Cie.

Ljubljana, Wilsonova cesta 22.

Trgovina: telefon 466.

Tovarna Glince št. 6.

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar
in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Ročodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Tel. št. 261 in 413. - Brzjavni naslov: „Banka“, Ljubljana.

Delniška glavnica 50.000.000 K. -- Rezervni z kladi 45.000.000 K.

Ljubljanska kreditna banka

LJUBLJANA, Stritarjeva ulica 2, se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice: Split, Celovec, Trst, Sarajevo, Gorica, Celje, Maribor, Borovlje, Ptuj, Brežice.

Prodaja srečke razredne loterije.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Držjavni naslov: Spedbank.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s potent. pohištvom na vsa strani.

Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Mavec-gipsEdina razprodaja Stanzer
specijalnega gipsa SHS.Alabaster I. za zobotehnike
220 K.Alabaster II. za modele
180 K.Stukatura za elektrike 140 K
za 100 kg incl. vreča
ab vagon Ljubljana nudi**Kosta Novakovič**veletrgovina mavec-gipsa
LJUBLJANA, Židovska ul. 1.

67, 50-31

A. & E. SKABERNE
LJUBLJANA, MESTNI TRG ST. 10.Uvoz in prodaja vsako-
vrstnega inozemskega
manufakturnega blaga
in pletenin.

Na debelo in drobno.

Ant. KrisperColoniale
Ljubljana.

55, 52-31

Jadranska montanska
družba, d. z o. z. Ljubljana

Zvonarska ulica 5 (S).

Telefon 9. - Brzjavni „Montana“

Import. Eksport.

Prodajamo in kupujemo na debelo:

Vse vrste
kovin, rudnin
in kemikalij ter vse
industrijske izdelke, spa-
dajoče v rudarsko, fužinarsko in
kemijsko stroko. 65, 26-30Kartonažna tovarna
in papirna industrija**I. Bonač sin, Ljubljana**

Izdeluje in oferira: 112

Embalaže za čaj.

Impregnirane doze za
oljnate barve od 1/8—1 1/2 kg.

Lekarniške kapselne

za praške. — Vrečice za lekarne,
kavo, specialitete.

Krožnike iz lepenke

za slaščičarje in delikatese.

Kartonaže vsake vrste.

la. rujava lepenko (Lederdeckel).

v vseh debelostih in vsaki množini.

Vzorce in oferte na razpolago

Na debelo.

Na drobno.

Leopold Pevalek

Ljubljana - Židovska ulica 3.

Trgovina s papirjem. Solske
potrebščine. - Razglednice.

106, 52-18

Na debelo.

Na drobno.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. nadstr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
druške doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupi in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30

VELETRGOVINA

Gregorc & Verlič

Ljubljana

priporoča

špecerijsko, koloni-
jalno in vsakovrstno
blago, žganje.

Konkurenčne cene — točna posrežba!

Brzjavni: GRELIČ.

Telefon interurb. št. 246.

Zahtevajte cenike!

Anton Tonejc in drug

Maribor, Jugoslavija

trgovina s kolonijalnim,
špecerijskim blagom in
deželnimi pridelki.Stalna zaloga jedilne, živinske in
industrijske soli na debelo.

UVOZ. Brzjavni: TONEJC, MARIBOR. IZVOZ.

24, 52-30

Priporoča se tvrdka

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

tovarniška zaloga
šivalnih strojevigel in posameznih delov za vse
sisteme šivalnih strojev in koles,
olje ter potrebščine za krojače,
šivilje, čevljarje in sedlarje ter
galanterijo na drobno in debelo.

Cene nizke! Posrežba točna!

Veletrgovina manu-
fakturnega blaga**Hedžet & Koritnik**

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon Interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.